

ใบงานเรื่อง โวหารที่ปรากฏในเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามพระอาสา
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คุณค่าด้านวรรณศิลป์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกโวหารที่ปรากฏในข้อความต่อไปนี้

๑. “...ซึ่งลูกเปรียบชาติเขาเหมือนกาน้ำชาก็ชอบอยู่ แต่เขาประกอบศิลปะศาสตร์วิชาการเป็นทหารมีฝีมือหาผู้เสมอมิได้ ก็เปรียบเหมือนกาขามมีไข่กาคำสมเด็จพระราชบิดาจะทรงชูปขึ้นแล้วก็คงเป็นหงส์ ซึ่งเปรียบเหมือนเสือนั้น ถ้าพระ-ราชบิดาชูปย้อมแล้วก็คงจะกลับเป็นราชสีห์...”

๒. “สมบูรณด้วยลักษณะและสิริมารยาทงามยิ่งนัก ถ้าบุรุษผู้ใดได้เห็นและได้นั่งใกล้แล้วเมื่อใดก็มีอาจจะดำรงจิตอยู่ได้ ดวงกลมก็จะหวนไหวไปด้วยความปฏิพัทธ์”

๓. ฝ่ายสมิงพระรามก็แต่งตัว ใส่เสื้อสีชมพูขลิบทองจีบเอว โปกผ้าชมพูขลิบแล้วไปด้วยทองใส่กำไลต้นแขน ปลายแขนด้วยเนาวรัตน์ แต่ล้วนทองเป็นอันงาม แล้วสอดดาบสะพานแล่งขึ้นม้า ฟ้อนรำเป็นเพลงทวนออกมายังท้องสนาม

๔. “พระเจ้ากรุงจีนได้ฟังก็ตรัสห้ามนายทัพนายกองทแกล้วทหารทั้งปวงว่า เราเป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่อันประเสริฐได้ให้คำมั่นสัญญาไว้ให้แก่เขาแล้ว จะกลับคำไปตั้งนั้นหาควรไม่ พม่าทั้งปวงจะชวนกันดูหมิ่นได้ว่า จีนพูดไม่จริง เรารักสัตย์ยิ่งกว่าทรัพย์ อย่าว่าแต่สมบัตินุชย์นี้เลย ถึงท่านจะเอาทิพยสมบัติของสมเด็จพระจอมรินทร์มายกให้เรา เราก็มิได้ปรารถนา ตรัสดังนั้นแล้วก็สั่งให้เลิกทัพเสด็จกลับไปยังกรุงจีน ฝ่ายสมิงพระรามเมื่อได้รับชัยชนะแล้ว”

๕. “สมิงพระรามจึงทูลว่าลักษณะข้างดีต่อเมื่อซึ่งรู้ว่าดี ม้าดีได้ต้องเอามือต้องหลังดูก่อนจึงจะรู้ว่าดี ทแกล้วทหารที่ดี ถ้าอาสาออกสงครามทำศึกจึงจะรู้ว่าดี ทองนพคุณเล่าขีดลงหน้าศิลา ก่อนจึงจะรู้ว่าดี สตรีรูปงาม ถ้าพร้อมด้วยลักษณะกิริยามารยาทต้องอย่างจึงควรนับว่างาม ถ้าจะให้รู้รสอร่อยได้สัมผัสถูกต้องก่อนจึงนับถือว่ามีโอชาอร่อย ถ้าใจดีต้องทดลองให้สิ้นเชิงปัญญาก่อนจึงจะนับว่าดี”